

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

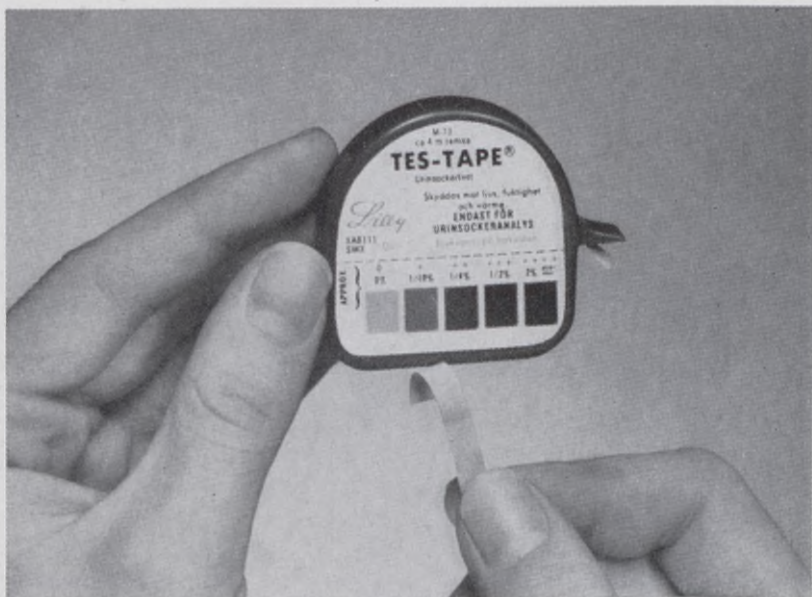
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer **3** 1963 • Pris 1: 25

*Snabb, bekväm,
noggrann urinsockertest med*

TES-TAPE®

Är Ni trött på att räkna droppar?

Den moderna metoden med reagenspapper för bestämning av urinsockerhalten eliminerar tvånget att mäta urinnmängden och behovet av reagenslösningar.

Med TES-TAPE behövs ingen uppvärmning och ingen speciell utrustning.

Riv/Fukta/Jämför—Det är allt!

Förpackningar: Kasett—100 cm testremsa

Kasett—400 cm testremsa

Tes-Tape® (analyspapper för urinsockerbestämning, Lilly)

Generaldistributör för Sverige
APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM,
STOCKHOLM 12

228232

Eli Lilly and Company • Indianapolis 6, Indiana, U. S. A.

Ansvarig utgivare:
Riksdagsledamoten Nancy Eriksson

Redaktör:
Socionom Åke Roos

Redaktion och expedition:
Majorsgatan 10
Stockholm Ö
Telefon 61 39 49
Postgiro 50 07 75

Annonssavdelning:
Manhemsvägen 7
Sollentuna
Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunnar Engleson
Nancy Eriksson
Gunnel Rathsman
Folke Thynell

Medicinska medarbetare:
Docent, med. dr Gunnar Engleson
Kyrkogatan 17, Lund
Med. dr Alb. Grönberg
Styrningsgatan 2, Vänersborg

Prenumerationspris:
7: — kr. pr år
Utkommer i månaderna
februari, april, juni, augusti,
oktober och december

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:
Majorsgatan 10
Telefon 61 39 49
Stockholm Ö
Kontrollgirokonton 90 09 01

Ordförande:
Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:
Byråchef Arne Lokén
Storbergsgatan 11, Hägersten
Telefon Schlm 46 58 26

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 3, juni 1963, årgång 13

Innehåll:

Diabetes och tandvård, av <i>Nancy Eriksson</i>	3
En offentlig utredning om dia- betes, av <i>Bo Andersson</i>	4
Nya anslag till forskningen . .	7
Brevmärke	7
Äter skolbarn för lite?	8
Diabetesforskare studerar sim- pans bukspottkörtel	10
Arbetsgivarna restriktiva mot diabetesungdomar	11
Från våra föreningar	13
Svenska Diabetesförbundets förvaltningsberättelse för år 1962	17
Diabetesförbundets bokslut för 1962	24
Diabetesförbundets Forsknings- fonds verksamhetsberättelse för 1962	28
Förteckning över anslag från Forskningsfonden	29
Diabetesförbundets hjälpfonds verksamhetsberättelse för 1962	32

HJÄLPER NI ER LÄKARE?

Dålig kontroll av sockersjuka anses nu allmänt kunna leda till allvarliga komplikationer.

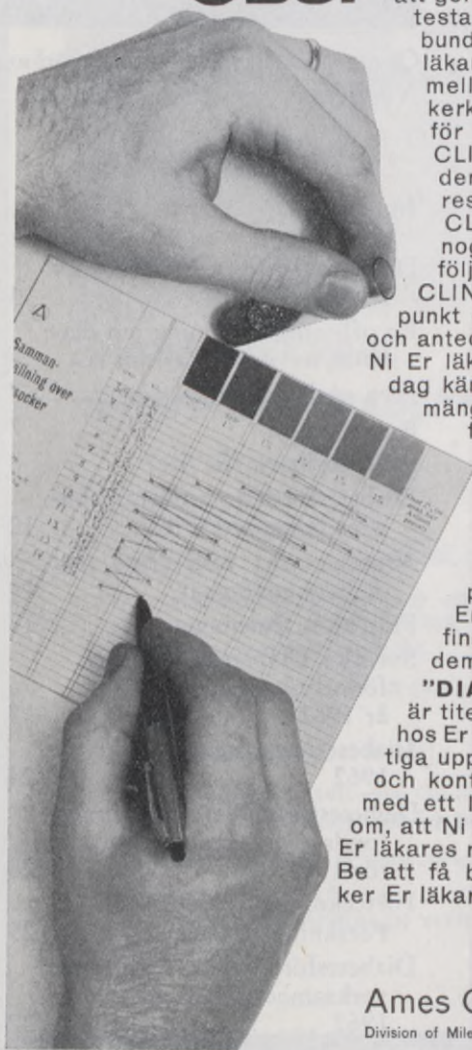
En av de svårigheter Er läkare har med kontrollen av Er sockersjuka är att han inte vet vad som händer med Er mellan konsultationerna. Det bästa Ni kan göra för att hjälpa Er läkare är att varje dag vid samma tid eller enligt läkarens instruktioner kontrollera sockermängden i urinen samt att skriva ned resultatet!

OBS. Skriv ned resultatet - det är mycket viktigt

att göra denna anteckning varje gång Ni testar! Översikten över dessa regelbundna tester är den bästa bild Er läkare kan få av Ert hälsotillstånd mellan läkarbesöken. Men dessa sockerkontroller måste vara tillförlitliga för att verkligen vara effektiva! CLINITEST är därför den rätta metoden, ty Ni kan lita på CLINITEST-resultatet och de är lätta att avläsa. CLINITEST ger alltid utslag. Följ noggrant instruktionerna som medföljer varje förpackning. Testa med CLINITEST varje dag vid samma tidpunkt eller efter läkarens instruktioner och anteckna resultatet. På så sätt hjälper Ni Er läkare att hjälpa Er. Om Ni någon dag känner Er ur form eller om sockermängden plötsligt ökar är det en värdefull säkerhetsåtgärd att också kontrollera »syran« i urinen samtidigt som Ni gör sockerkontroll. Till detta skall Ni använda ACETEST som är lika enkel som CLINITEST. - Om ACETEST-resultatet är »starkt positivt« bör Ni genast underrätta Er läkare! ACETEST och CLINITEST finns att köpa på apotek - skaffa dem idag!

"DIABETESKONTROLL"

är titeln på en broschyr, som Ni kan få hos Er läkare. Den innehåller många nyttiga upplysningar om diabetesbehandling och kontroll. Broschyren är även försedd med ett litet identitetskort, som upplyser om, att Ni är diabetiker och anger Ert och Er läkares namn, adress och telefonnummer. Be att få broschyren nästa gång Ni besöker Er läkare!

Ames Company

Division of Miles Laboratories Ltd

Agent för Sverige:

Aktiebolaget **MEDA** Göteborg

Stora Badhusgatan 20,
Göteborg C. Tel. 17 68 40

Diabetes och tandvård

På rekordtid har den av medicinalstyrelsen tillsatte utredningsmannen slutfört sitt utredningsuppdrag beträffande diabetikernas medicinska och sociala frågor. 1961 på hösten överlämnade Svenska Diabetesförbundet en skrivelse till inrikesministern med krav på en rad åtgärder för de sockersjuka. Samtidigt uppvaktades medicinalstyrelsen med en annan skrivelse med önskemål om förändringar inom den öppna och slutna diabetes-sjukvården. Utredningen föreligger nu i stencil och kommer senare att tryckas.

Låt oss först uttrycka stor tacksamhet över det praktiska grepp på problemen, som utredningsmannen haft. Det får sin förklaring, om man nämner, att utredningsuppdraget gavs åt överläkare Bo Andersson. I den rikedom på frågor som berörs förekommer en, som icke så ofta blivit föremål för intresse vare sig inom förbundet eller i tidskriften, nämligen tandvård för diabetiker. Den diabetessjuka är känslig för tandskador, dels försämras sockret vid tandinfektioner m. m., dels förekommer särskilt en tandsjukdom nämligen tandavloss-

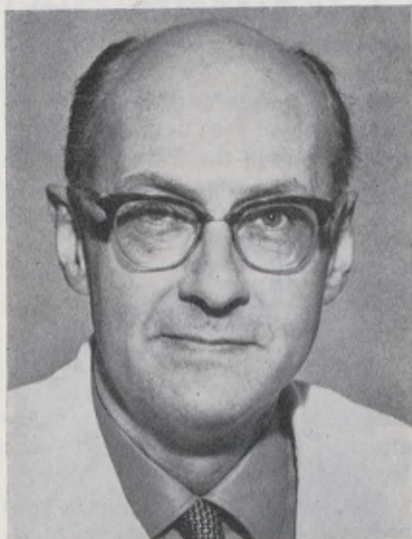
ning oftare hos diabetiker än hos andra. Tandvården får därför icke försummas.

Det är två besvärligheter som möter diabetikern ifråga om tandvården, dels är många tandläkare obenägna att behandla patienter med diabetes, dels blir kostnaderna för tandvård större för diabetiker än för andra.

I utredningen framhålles att i tandläkarutbildningen bör ingå större kunskap om diabetessjukdomen.

Beträffande tandvårdskostnader så täckes ju dessa från och med i år för alla gravida kvinnor i lika stor utsträckning som övriga läkar-kostnader. Detta får anses som ett förspel till en tandvårdsförsäkring, som omfattar alla försäkringstagare. Man vet inte vilka kostnader en sådan försäkring kan innebära, och man vet inte, om det finns tandläkare nog att klara av den ökning av tandläkarvården, som den nya försäkringsförmånen kan väntas medföra. Vissa tandkirurgiska ingrepp betraktas redan som försäkringsberättigade och utföres på lasaretten. Vid en eventuell utvidg-

(Forts. på sidan 28)

Dr Bo Andersson

På hösten 1961 uppvaktade Diabetesförbundet inrikesministern och medicinalstyrelsen och framförde önskemål beträffande bl. a. den öppna och den slutna diabetesvården. Medicinalstyrelsen tillsatte därpå dr Bo Andersson, Södersjukhuset, som enmansutredare, och han har nu överlämnat sin utredning till sin uppdragsgivare. Vi presenterar här utredningen i en kort sammanfattning, skriven av utredaren själv.

En offentlig utredning om diabetes

Diabetes är en vanlig sjukdom och dess sociala räckvidd är stor. Diabetesspårningen drives nu så aktivt att den totala diabetesfrekvensen inom en ganska snar framtid kan väntas bli redovisad. Den kommer sannolikt att ligga omkring 1,5 %. Utredningen har visat att intresset för diabetessjukdomens olika aspekter är stort bland landets läkare, främst då, och som väntat, bland läkare med specialitet i invärtes-medicin.

Värdet av en reglerad kost som ett led i sjukdomsbehandlingen är ganska allmänt accepterat. En cir-

kulärskrivelse bör utgå till samtliga läkare i vilken principerna för en rationell diabetesvård anges. Kostkonsulenter bör anställas åtminstone vid de större sjukhusen och läkarnas antal vid de medicinska klinikerna bör utökas för att möjliggöra en förbättrad vård av diabetiker på icke invärtesmedicinska kliniker.

Det är viktigt att den juvenila diabetikerns speciella problem beaktas, och en viss centralisering av vården kan här övervägas. Yrkesvägledning och yrkesutbildning är av fundamental betydelse för den

juvenila diabetikerns sociala anpassning. Värde av idrott och motion understrykes. Statsbidraget för anordnande av koloniverksamhet bör höjas och även utgå för åldersgruppen 14—18 år.

Brister i Stockholm

Den öppna diabetesvården vid våra sjukhus synes ganska väl tillgodosedd. Stockholms stad har dock länge eftersatt sin öppna diabetesvård, men en viss förbättring synes vara på väg.

Måltidsschemat på sjukhusen är ofta illa avpassat för diabetikerns livsrytm. Det är av stor vikt att ett kvällsmål serveras. Det är ytterst angeläget att den djupfrysta färdiglagade dietmaten i enportionsfolie verkligen får vinna insteg på de mindre sjukhusen.

Skolmåltiderna utsätts för en ganska hård kritik, olika förslag framläggs i avsikt att förbättra diabetikernas möjligheter till skolmåltider. En allmän standardförbättring av skolmåltiderna bör ske. Extra anslag i form av statsbidrag bör utgå till diabetikernas skolmåltider. Dietfrågan bör beaktas vid alla nybyggen av skolor. Vid olämplig huvudrätt bör ett alternativ alltid finnas att tillgå för diabetikern. Den annonserade veckomatsedeln bör striktare åtföljas än vad nu är fallet. Skolsköterskan bör oftare än vad nu sker närvara vid skolmåltiderna. Man bör i görigaste mån vinnlägga sig om regelbundna måltider. Det är viktigt att skolöverstyrelsens uppmaning efterföljs om frukt eller grönsaker dagligen.

Det är hög tid att kostkonsulen-

ter knyts till åtminstone de större sjukhusen. Yrkeskåren finns i viss mån redan representerad genom våra ekonomiföreståndarinnor och redan nu kan och bör en försöksverksamhet vid de större sjukhusen igångsättas. Utbildningskapaciteten vid seminarier och utbildningsanstalter för ekonomiföreståndarinnor bör höjas. Sedan praktisk erfarenhet vunnits är tiden mogen att ta ställning till frågan om differentierad utbildning av kostkonsulenter.

Kostbidrag

I fråga om kostbidrag för diabetiker föreslås att sådant utbetalas efter behovsprövning till sockersjuka med låg inkomst. Enhetliga grunder för behovsprövning bör tillämpas. För icke bidragsberättigad bör ett belopp motsvarande kostbidragets storlek vara i skattehänseende avdragsgiltigt. Undervisningen i diabetes för blivande läkare är i allmänhet väl tillgodosedd men försvåras av den komprimerade studieplanen och de stora medicinkurserna. Med hänsyn till storleken av ämnet invärtes medicin torde dock den nuvarande avvägningen få anses skälig.

Det är viktigt att undervisningen i diabetes för blivande sjuksköterskor och barnmorskor blir väl tillgodosedd. Läroböckerna synes i behov av en omarbetning. 1962 års utredning av sjuksköterskeutbildningen pågår.

En av stats medicinska forskningsråd tillsatt subkommitté för diabetesforskning är sedan 1962 sysselsatt med en inventering av pågående forskning inom diabetes-

fältet och har famlagt en rad förslag och äskanden i avsikt att intensifiera och förbättra diabetesforskningen.

Vissa rekommendationer lämnas i avsikt att sanera och standardisera injektionsutensilier för insulinbehandling.

Frågor om automatiska injektorer för seende diabetiker liksom specialkonstruerade injektionssprutor för blinda diabetiker tas upp till behandling. Insulinsprutor och tillbehör bör i viss utsträckning bli kostnadsfria. All sådan utrustning bör bli kostnadsfri för blinda diabetiker.

Utensilier för självkontroll av socker och syror i urin bör bli jämställda med kostnadsfria läkemedel.

Årlig skärmbildning

Vikten av årlig skärmbildningsundersökning eller röntgenundersökning av diabetikernas lungor understrykes.

Blindfrågan är föremål för 1960 års blindvårdsutrednings verksamhet och genom utredningens försorg har utöver de redan befintliga skolorna för vuxna synskadade i Kristinehamn och Växjö ytterligare två skolor tillkommit. Anpassningsundervisning för äldre synskadade har igångsatts. Ungefär hälften av eleverna vid blindskolorna är f. n. diabetiker.

Rationell tandvård är av stor betydelse som ett led i behandlingen av diabetes och undervisningen om diabetes bör få större plats på undervisningsschemat för blivande tandläkare än vad som nu är fallet.

Det är angeläget att den somatiska vården vid vårdhem, ålderdomshem, fångvårdsanstalter och liknande handhas av läkare med erfarenhet i invärtes medicin.

Kronikervården av diabetiker skiljer sig icke i princip från kronikervården av icke-diabetiker. Bristerna är här påtagliga. Mest eftersatt synes kronikervården i de större städerna vara. Daghem är en lämplig vårdform och ställer sig ekonomiskt överkomlig.

Graviditetsfrågan

Intresset för diabetes vid graviditet är stort och livlig forskning pågår inom ämnesområdet. Goda resultat med låg perinatal dödlighet har redovisats. En viss centralisering av dessa fall till större sjukvårdsinrättningar är önskvärd.

Vid regionplaneringen bör hänsyn tas till diabetesvårdens höga angelägenhetsgrad.

Man bör om möjligt undvika att göra en sjukdom till specialitet. Diabetes bör ingå som en integrerande del i specialiteten ämnesomfattningens sjukdomar och man bör eftersträva hög kunskapsnivå i fråga om diabetessjukdomen inom specialiteten invärtes medicin.

Körkortsfrågan har ägnats uppmärksamhet och förslag har framlagts i avsikt att åvägabringa större enhetlighet vid handläggandet av körkortsärenden samt snabbare och smidigare bedömningsförfarande.

I fråga om anställning av diabetiker i statlig eller statsunderstödd verksamhet skulle utredaren helst se att prognosbedömningen kunde utgå och att en diabetiker med

Nya anslag till forskningen

Svenska Diabetesförbundets styrelse beslöt vid sitt årssammanträde att till forskning om olika problem rörande sockersjukan anslå 80.000 kronor fördelade till dr E. Cerasi, Stockholm, doc. S.-E. Fagerberg och medarb., Göteborg, prof. G Hultquist och medarb., Uppsala, doc. J Cristiansson, Lund, doc. Å. Nordén och medarb., Lund, dr D. Persson, Stockholm, dr S. Pehrsson, Göteborg, dr C.-B. Laurell, Malmö, doc. H. Westling och medarb., Lund, dr J. Östman och medarb., Stockholm, samt dr A. Grönberg, Vänersborg.

Vidare beslöts att till medicinska kliniken I vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg anslå 45.000 kr för diabetesforskning.

fullgod arbetsförmåga och ur hälsosynpunkt vitsordad lämplighet för den sökta tjänsten utan hinder av sin sjukdom kunde vinna anställning som extra ordinarie eller ordinarie tjänsteman men med klausul för invaliditet orsakad av diabetes. I detta senare fall skulle en sjukpension enligt statens pensionsreglemente (SPR) utbytas mot en förtidspension enligt lagen om den allmänna försäkringen (LAF). Frågan har stor räckvidd och kan komma att nödvändiggöra en författningsändring. Utredaren delar

Brevmärke

Svenska Diabetesförbundet ger i år ut ett brevmärke med ovanstående utseende, som kostar en krona. Det kommer att tillhandahållas i kartor om 20 st., men naturligtvis kan man om man vill köpa endast ett eller ett par lösa märken. Försäljningen skall ske genom lokalföreningarna och en fristående försäljningsorganisation — vilken organisation är ännu inte definitivt bestämt då detta skrivs.

Genom att köpa märket stöder ni Svenska Diabetesförbundet och dess arbete för diabetikerna och diabetesforskningen.

dock den tveksamhet som framförts av statens nämnd för partiellt arbetsföra huruvida förutsättningar föreligger för införandet av en begränsning av pensionsrätten på ordinarie tjänst, som är tillsatt medelst fullmakt eller konstitutorial.

Unga diabetiker med fullgod arbetsförmåga bör i princip vara lika berättigade med andra ungdomar vid all utbildning under förutsättning att sjukdomen icke gör dem olämpliga i det yrke utbildningen syftar till.

Mera grönsaker behövs i skolmaten, som innehåller alldeles för lite c-vitamin

Äter skolbarn för lite?

Svensk skolungdom konsumerar i de flesta åldrar mindre antal kalorier än vad som rekommenderas som norm av Food and Nutrition Board i Washington. De individuella variationerna är utomordentligt stora, men medelvärdena pekar ändå på att det knappast finns någon utbredd överkonsumtion. Tillförseln av de viktiga äggviteämnena utgör i genomsnitt 13 procent av hela kalorimängden och motsvarar därmed normvärdena. Fettkonsumtionen är hos pojkar 41 procent och hos flickorna ännu högre: 46 procent av hela kaloriintaget. Sverige tillhör de mest fettätande länderna i världen. Matvanor som leder dit grundläggs uppenbarligen redan under uppväxtåren.

Dr Göran Sterky vid Lovisas

barnsjukhus i Stockholm, som tidigare framlagt intressanta kostundersökningar på barn, konstaterar ovanstående i senaste numret av tidskriften »Näringsforskning». I samband med en bred studie över diabetesbarnen vid Stockholms skolor undersöktes också deras kostsituation, och denna jämfördes med ett normalmaterial om 124 icke-diabetiska barn vid samma skolor. Detta kontrollmaterial utgjorde ett representativt urval, och för dessa barn gäller de angivna värdena.

För lite järn

Man konstaterar också att medelintaget av mineraler och vitaminer i flera åldrar är under rekommenderade normer. Järnintaget är ge-

nomgående lågt, för flickorna ofta flera milligram under normen. Det är alltså möjligt att det kan föreligga ett samband mellan felvald föda och dold eller uppenbar järnbrist. Pojkarna äter mer än flickorna och uppnår därför normvärdena oftare, men blott 66 procent av pojkarna och 46 av flickorna nådde sitt minimibehov av järn.

Skollunchens roll har samtidigt undersökts. Ett av dess ändamål var att den skulle skapa goda matvanor och reparera eventuella brister i hemmets mathållning. Det gör den knappast. Man har räknat med att 97 procent av Stockholms skolbarn deltar i skolbespisningen. Av dem som deltog i denna undersökning åt c:a 70 procent skollunch, 20 procent hemma och resten åt ingen lunch alls. Kalorierna i skollunchen fördelade sig så här: 16 proc. äggvita, 49 proc. fett och 35 proc. kolhydrater. Tillförseln av järn och c-vitamin var påfallande begränsad med hänsyn till rekommenderade mängder, för järn bara hälften och för askorbinsyra 15 milligram av rekommenderade 25 pr skollunch.

Prenumerera

på

DIABETES

**Godsaken
som är nyttig
för
tänderna**

*medicinska
tuggummit*

V6

**- hittills
det enda
helt sockerfria**

Uppfriskande, välsmakande,
antiseptiskt, lukteliminerande
Endast på apotek.

Kalorifria

SOCKATIN- TABLETTEN

— och SOCKATIN STRÖ för fil-
mjölk, bak, matlagning —

**dubbelt så söt
dubbelt så dryg som
någon annan cyklamats
tablett, därför
billigast i pris**

100 st 1:75, 1000 st 13:50, 2000 st 24:-
SOCKATIN STRÖ per burk 3:-

FERTIN, Malmö

Diabetesforskare studerar simpans bukspottkörtel

Tidigare har man inte vetat något närmare om bildningen i och sekretionen av insulin från de s. k. Langerhanska öarna i bukspottkörteln, förklarar docent Hellman vid Histologiska institutionen i Uppsala, som erhållit anslag av Statens medicinska forskningsråd för fortsatta experimentaldiabetiska studier.

Vårt forskarteam har med hjälp av dissekering under kyla lyckats plocka ur en efter en av den miljon »öar», som finns insprängda i bukspottkörtelvävnaden hos möss. Dessa små cellklumpar tas från nyligen avlivade möss — dels friska möss och dels möss med medfödd sockersjuka — och kan sedan hållas levande och studeras i en näringslösning i ett par timmar.

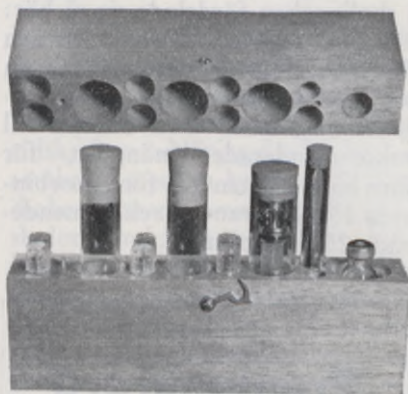
På detta sätt kan man pröva olika substansers inverkan på »öarna», gå igenom hela farmakopén och se hur läkemedel påverkar insulinbildningen.

Två slags alfa-celler

Docent Hellman reser i sommar ner till Kristinebergs zoologiska station på Västkusten. Där har han tillgång till simpor. Dessa fiskar har endast ett par stycken Langer-

hanska öar i bukspottkörteln, stora som ärter, och lätta att dissekera. Men provens värde reduceras i viss mån av att fiskarna är en lägre stående djurart.

Forskarteamets arbete har också lämnat nya rön om »öarnas» cellsammansättning. Förut har man vetat att »öarna» bestått av två cellslag och antagit att ett av dem, den s. k. alfa-cellen producerar ett blodsockerhöjande hormon, glukagon. Nu har vi upptäckt att alfa-cellen består av två olika celltyper, varav bara den ena producerar glukagonet, förklarar docenten. Den andra celltypens egenskaper är ännu outforskade. Man emotser med spänning resultatet av fortsatta undersökningar, som är av stort intresse.

INJEKTIONSETUI

Av gaboön. Storlek 36×125×200 mm. Med glaströr för 1- eller 2-ml spruta, pinnett, sprit och kompresser samt plats för insulinampull och 6 sprutspetsar. Praktisk för nattduksbordet, portföljen eller damväskan. Mot postförskott kr. 16: 50.

VALDEMAR NILSSON

VR Å - Tel. 29

Arbetsgivarna restriktiva mot diabetes- ungdomar

Det saknas en rimlig generositet från stat, kommun och arbetsgivare när det gäller de sockersjuka ungdomarna, påpekar docent Bertil Söderling i en artikel i Svenska läkartidningen. Man spekulerar i alltför hög grad i de tillstötande s. k. sensymtomen. Det tillkommer knappast ett handikappvänligt

samhälle att härvidlag uppträda som ett försäkringsbolag, vilket inte önskar ta några risker för framtiden.

Om och när senkomplikationer uppträder och om de medför inskränkningar i arbetsförmågan, det är frågor som bör lösas vid den aktuella tidpunkten och inte vid anställningens eller utbildningens början, hävdar docent Söderling. Vi får inte glömma att vi också har en skara högt kvalificerade diabetiska män och kvinnor i olika yrken, personer som gjort och alljämt gör synnerligen betydelsefulla insatser. Det är ytterligt motbjudande att en välståndskultur som vår inte fattat klarare ståndpunkt beträffande diabetisk och annan handikappad ungdoms utbildnings- och anställningsförhållanden.

INJEKTIONSTILLBEHÖR

*kan Ni köpa till reducerade priser genom
Eskilstuna Sockersjukeförening*

Kanyler nr 16, 17, 18 och 20	Kr. 3: 75/duss. inkl. oms.
Sprutor 1 cc	» 6: —/styck » »
» 2 cc	» 6: 50/ » » »
Reservglas 1 cc	» 4: —/ » » »
» 2 cc	» 4: 25/ » » »
Leopoldfodral av stål, för 1 cc och 2 cc ..	» 12: —/ » » »

Porto tillkommer

- AUTOMATIC och HELINOS injektionspistoler

Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97   ESKILSTUNA 1   Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/399 80, endast efter kl. 18

Kansli: Kareliigatan 7 A, telefon 016/107 16 - Öppet tisd. 19—21

E

tt betydande försöksarbete vid Novo's forskningslaboratorier i förening med en omfattande klinisk prövning vid Hvidøre Hospital har givit till resultat de tre värdefulla insulinpreparaten

Insulin Novo Semilente
Insulin Novo Lente
Insulin Novo Ultralente

Ombud: FERROSAN

**NOVO
INDUSTRI A/S**

**Ni
som
måste
undvika
socker**

bd

- eller håller diet av annan orsak

njut av osockrade SMÖRGÅS-RÅN, som är gott i många sammanhang, t. ex. till kaffet eller teet — härliga, fräsiga RÅN från ÖREBRO KEX. Endast cirka 10 kalorier i varje stort rån. Har Ni prövat ÖREBRO SMÖRGÅS-RÅN med ett tunt lager smör och osockrad marmelad? Underbart gott!

**Örebro
KEX**

FRÅN VÅRA FÖRENINGAR

VÄXJÖ

Kronobergs Läns Sockersjukeförening har hållit årsmöte på Bergendahlska försvarsgården i Växjö söndagen den 31 mars 1963.

Ordf. K. G. Jonsson hälsade ett 80-tal deltagare välkomna, och uttryckte sin glädje över att så många hörsammat kallelsen. Därpå följde sedvanliga mötesförhandlingar. Bl. a. beslöts att minst fyra träffar om året skall anordnas, varav den första samtidigt skall vara årsmöte. Vidare diskuterades olika sätt att sprida kännedom om föreningen och dess syfte.

Mötet beslöt att av medel, som influtit genom lotterier, skänka 500 kr till forskningsfonden. Medlemsantalet var vid årsslutet 77. Under dagen begärde sju nya medlemmar sitt inträde.

Efter förhandlingarna höll konsulent Törner ett intressant och upplysande anförande om Clinitest och Acetest, samt visade filmen »Diabetes». Därefter följde en stunds trevlig samvaro vid en kopp kaffe. Till detta serverades sockerfria bakverk beställda från landstingets verkstadsskola.

Till ny styrelse valdes: ordf. Anders Widerstedt, v. ordf. K. G. Jonsson, sekr. Birger Gustafson, v. sekr. Gun Theander och kassör Elsie Eklund.

UDDEVALLA

Uddevalla Diabetesförening m. o.

har haft årsmöte i Röda korsets lokal. Styrelsen omvaldes och består av: Gert Blomqvist ordf., dr Tage Hedberg v. ordf., Olof Olsson kassör, Gullan Larsson sekr.

Föreningens damklubb hade under året haft ett handarbetslotteri med 5.000 lotter. Det beslöts att av lottpengarna skulle en del skänkas till forskningen, medan resten skulle användas till hjälpbehövande medlemmar och till ett nytt lotteri.

Herr Folke Jonsson tackade styrelsen och damklubben för deras arbete under det gångna året. Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar följde kaffesamkväm med trevlig underhållning av makarna Magnusson. Ett lotteri var också anordnat på skänkta saker.

MALMÖ

Diabetesföreningen i Malmö m. o. höll den 4 april sitt årsmöte under god tillslutning. Ordföranden, docent Gunnar Engleson, hälsade välkommen och vände sig särskilt till de nya medlemmarna, varefter han höll parentation över under året avlidna medlemmar.

Verksamhetsberättelsen föredrogs och ansvarsfrihet beviljades. Avgående styrelseledamöter och suppleanter omvaldes utom fabrikkör Harry W. Olsson, som undanbett sig återval på grund av bristande tid. Till hans ersättare valdes lantbrukare Hadar Johnsson. Till revisorer valdes förman Mar-

tin Pettersson och fru Gunborg Fridolf med fröken Aina Ahlin som suppleant. Årsmötet utsåg en valberedning bestående av herrar John Trulsson, Gunnar Plambeck och Ronny Olsson med Poul Peitersen som suppleant.

Ordföranden gav en kort resumé över barnkoloniverksamheten å Lindgården under sistförflutna år och omnämnde även de reparationer och förbättringar, som gjorts å fastigheten under 1962. Årsmötet beslöt fira föreningens 20-årsjubileum.

Efter förhandlingarna höll »Fader Gunnar», kyrkoherde Gunnar Rosendal, ett mycket spirituellt och högt uppskattat föredrag över: I franska vingårdar och spanska klostergårdar. Aftonen avslutades med gemytligt kaffesamkväm.

Styrelsen har konstituerat sig sålunda: Ordförande, docent Gunnar Engleson, vice ordförande, disponent Hugo Svanberg, sekreterare, folkskollärare Hans Falcker, kassaförvaltare, fru Gudrun Grönvall, klubbmästare, förman Karl Nilsson, kolonianordnare, mätaretekniker Helge Ljungdell, tillsyningsman för fastigheten, verkmästare Alvar Runehall och vice sekreterare, fru Freja Lagerkvist.

STRANDABYGDEN

Strandabygdens Diabetesförening har hållit årsmöte i Folkets hus, Blomstermåla. Av berättelserna framgår att medlemsantalet under fjolåret var 17. Efter förhandlingarna samlades medlemmarna och övriga kring kaffebordet. Ett uppskattat inslag i programmet var sång och musik av ett par flickor.

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

- det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.
- kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.
- steriliserbar utan isärtagning.
- vid förlitning behöver endast glascylindern utbytas.
- tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen
- enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.
Tel. Varekil 702 24

KRISTIANSTAD

Vid Kristianstadsortens diabetesförenings årsmöte och femårsjubileum i Kristianstad nyligen kunde ordföranden, stadskamrer Kurt Eriksson, hälsa 60 medlemmar välkomna. I årsberättelsen konstaterade styrelsen med tillfredsställelse att målsättningen »100 medlemmar till femårsjubileet» uppnåtts. Föreningen seglar i medvind och har i år fått 24 nya medlemmar.

Fem anmälde sig vid jubileet.

Föreningens målsättning är att genom insamlingar och lotterier skapa medel för diabetesforskningen, att informera medlemmarna om sockersjukan och dess behandling, att bevaka anställningsfrågorna samt att med alla medel företräda de sockersjukas sak.

Under de gångna fem åren har man skänkt 3.000 kr till diabetesforskningen. Vid årsmötet anslog man ytterligare 500 kr till Svenska Diabetesförbundet.

Vid föreningsammanskomsten söker man att genom föredrag och filmer informera medlemmarna om sjukdomen och dess behandling. Sålunda har dr Hans Silwer medverkat.

Vid söndagens årsmöte höll gymnastikdirektör Kerstin Annerstedt ett anförande om synpunkter på diabetikernas motion och fysiska träning.

Ett uppskattat inslag var besöket av The Royal Highland Fusiliers som gav konsert på säckpipor och avslutningsvis utförde en svärdsdans.

Styrelseledamöterna Kurt Eriksson, Bertil Larsson och Kerstin Björklund omvaldes.

OSÖTAD
ketchupkryddad

SLOTTSS tomatpuré

Tidningarnas matskribenter är eniga om, att Slotts tomatpuré är den bästa, som för närvarande finns i sitt slag. Varudeklarerad.

Kungsvägen till godare mat

OSÖTAD, ketchupkryddad — väsentliga fördelar både ur kalori- och smaksynpunkt.

Slotts tomatpuré är något av en trollstav vid matlagningen för en experimentlysten husmor.

Gör ketchup själv!

Blanda 3 msk puré, 1 msk vatten och något sötningsmedel (motsvarande 1 tsk socker).

... och härlig juice!

Blanda 1 burk puré med 4 burkar vatten.

KALMAR

Diabetesföreningen i Kalmar m. o. höll nyligen möte på Ohlssons Konditori. Från förhandlingarna kan nämnas förbundets skrivelse angående dietkostsättning för pensionärer som är medlemmar i föreningen. Styrelsen fick i uppdrag att med förbundet och de sociala myndigheterna bearbeta frågan. Sockersjuka ungdomar mellan 14—18 år inbjöds till ett internationellt sommarläger i Suffolk, England. Det rapporterades att det nu finns möjlighet för barn som fordrar dietkost att erhålla detta i barnbespisningarna. I samarbete med en butik beslutades att på prov mot uppvisande av medlemskort i föreningen erhålla 10 proc. rabatt vid köp för 10 kronor.

Efter förhandlingarna följde underhållning med sång, musik, frågesport och buktaleri av Nils Jallby och hans docka Agaton Karlsson från Trekanten.

Mötet avslutades med samkväm.

KIRUNA

Föreningen för sockersjuka i Kiruna har haft årsmöte. Föreningen kan redovisa ett stigande medlemsantal, men ändå är det många diabetiker, som står utanför. Styrelsen består av Börje Larsson, ordförande, Rut Sturesson, kassör, Signe Larsson, sekreterare samt fru Siri Fjällber och Frans Isaksson. Revisorer Gertrud Wennström och Mari-Louise Leijthoff. En film — Vasaloppet — visades.

HÖGEFFEKTIVT
mot solbränna och myggbett

**Sårsalva med Cernitin
för Familjen Piggelin!!!**

Det mångsidiga pollenextraktet Cernitin, som väckt en sådan uppmärksamhet över hela världen, är en viktig beståndsdel i Cernelle Sårsalva som rekommenderas för hudsprickor, lindriga hemorroider, insektsstyg, klåda, smärre sår och brännskador. Den innehåller ett läkande extrakt, som på ett biologiskt riktigt sätt framställts av äkta Cernelle-Pollen. Ha alltid en tub hemma, då har ni ett högeffektivt medel för alla de småkrämpor och obehag, som kan förbittra tillvaron för oss alla.

**CERNITIN
sårsalva**

— stor hjälp för små krämpor

 GENERALAGENT
AB ANJO
HÄLSINGBORG

*Svenska
Diabetesförbundet*

Styrelsens förvaltningsberättelse

verksamhetsåret

1 januari 1962

—31 december 1962

Förbundsstyrelsen har haft sitt säte i Stockholm. Verksamhetsåret är det första av de två, som omfattas av perioden mellan riksstämorna 1962 och 1964.

Styrelsen valdes för 2 år vid riksstämman den 1/6 1962 och fick följande sammansättning:

Från lokalföreningen i Stockholm (arbetsutskottet)

Ordinarie:

Ordförande: fru Nancy Eriksson

Kassaförvaltare: hr Arne Lokén

Sekreterare: hr Lennart Hammarström

Övriga ledamöter: hr Walter Järild, 2:e v. ordf. och frk Gunnel Rathsmán.

Suppleanter:

Frú Kerstin Swärling och hr Jan Frisk.

Från övriga lokalföreningar

Ordinarie:

Hr Yngve Stranke, 1:e v. ordf.,
Karlskrona

» Bertil Nycander, Örnsköldsvik

» Gunnar Engleson, Lund

» Rickard Olsson, Norrköping

» Lars Westlund, Göteborg

» Ewert Hultqvist, Stora Tuna

» Karl-Erik Johansson, Västervik

Suppleanter:

Fru Signe Andersson, Hälsingborg

Hr Rolf Carlsson, Örebro, och

» Herman Rubinstein, Göteborg

Till revisorer valde riksstämman aukt. revisorn Börje Lindeberg, Stockholm, och hr Sören Grawelli, Eskilstuna, med aukt. revisorn Barbro Werthén-Kylin, Stockholm, och hr Sven Durén, Danderyd, som suppleanter.

Hr Sten Ohlson har tjänstgjort som ombudsman från årets början till den 15 december.

Kansliets adress: Majorsgatan

10, Stockholm Ö. Tel. 61 39 49.
Postgironr 90 09 01.

Styrelse- och AU-sammanträden

Förbundsstyrelsen har sammanträtt den 8 april, 31 maj, 2 juni och 23 september.

Arbetsutskottet har under året haft 9 protokollförda sammanträden samt utgjort lotteristyreelse med särskilda sammanträden.

Läkarrådet

Läkarrådet består av följande medlemmar: Överläkare Bo Andersson, Stockholm, ordf., docent Gunnar Engleson, Lund, sekr., professor Rolf Luft, Stockholm, docent Yngve Larsson, Stockholm, docent S.-E. Fagerberg, Göteborg, docent J. Cristiansson, Lund, doktor A.

Grönberg, Vänersborg, och överläkare Johan Mårtensson, Kalmar.

Efter sammanträde den 27 febr. framlade rådet förslag till fördelning av årets forskningsanslag, 75.000 kronor. Bland 25 inkomna ansökningar har anslag under 1962 lämnats till följande forskare: Angerwall jämte medhj., Göteborg, Arner och Westling, Lund, Cerasi, Stockholm, A. Eriksson, Helsingfors, Herdenstam, Stockholm, Hultquist med medhj., Uppsala, G. Johnsson jämte medhj., Göteborg, Y. Larsson jämte medhj., Stockholm, Linnér, Göteborg, Lunell, Stockholm, Vejlsgaard, Köpenhamn och Östman, Stockholm. Förbundets AU har deltagit i sammanträdet och fått upplysningar i åtskilliga frågor.

Riksstämman

1962 års riksstämman avhölls den 31 maj—2 juni och var förlagd till Stockholms nya ABF-hus. Vid stämman, som var den hittills största, representerades 48 lokalföreningar genom 71 ombud.

För första gången gästade Internationella Diabetes Federationens sekreterare, dr Jac. Witte från Utrecht, Sverige. Vid öppnandet hälsade han från IDF och talade om angelägna diabetesproblemer.

Andra kongressdagen var ordnad som en läkardag med tillträde för allmänheten.

Programmet var följande:

Överläkare Bo Andersson, Diabetes och kostfrågor;

Docent Yngve Larsson, Betydelsen av självkontroll vid diabetes;

Docent John Cristiansson, Hur

Sockersjuka och korpulenta

VET NI att Etabl. Gringoire är Frankrikes äldsta och största fabrik för tillverkning av Biscottes au gluten (goda rostade glutenbröd pris 8 öre st.). Biscottes au gluten rekommenderas av läkare för sockersjuka och korpulenta.

Biscottes au gluten levereras till sjukhus, vilohem, hotell m. m. Finnes hos 1:a kl. livsmedelsaffärer. Fr. Ystad till Kiruna i alla Tempobutiker.

Engros från

NORDISKA KOMPANIET AB, Stockholm
NK-LIVS, Kungsgatan och Foresta
TUBBIN & MELANDER AB, Norrköping
m. fl.

ögonförändringarna påverkar synen hos sockersjuka;

Docent Gunnar Engleson, Dibein behandling vid juvenil diabetes; Professor Rolf Luft, Hypofysen och diabetes.

Dessa föredrag har senare utgivits i bokform under titeln Fem diabetesspecialister har ordet.

Fru Ulla Hammarström höll därefter föredrag med demonstration om sprutor och tillbehör.

Stämman hade 7 motioner och fyra styrelseförslag till behandling. Man beslöt vidare att tillsätta en kommitté med uppgift att till nästa riksstämma utarbeta förslag till bildandet av en distriktsorganisation. Ordförande blev fru Britt-Lis Lindqvist.

Avgående styrelseledamöter omvaldes förutom Åsbrink, Sandsjö, Taube, Rune Johansson och fru Britt-Lis Lindqvist, vilka hyllades för insatser i förbundet. Ett särskilt tack riktades till hr Åsbrink, som under tolv år varit förbundets kassaförvaltare, och stämman beslöt utse hr Åsbrink till hedersledamot.

Stockholms stad bjöd kongressen på en storartad lunch i Stadshuset i Prinsens galleri, med borgarråden Joakim Garpe och Folke Kyling som värdar. På kvällen samma dag var riksstämmans deltagare inbjudna till supé med dans på Höglöftet på Skansen, under värdskap av förbundet och Stockholmsföreningen. En rad gåvor överlämnades genom ombuden till förbundet och forskningen från lokalföreningarna.

Den tredje kongressdagen upptogs av besök och lunch på läkemedelsfirman Vitrum, där insulin-

tillverkningen studerades och professor Jorpes föreläste.

Lokalföreningarna

Antalet lokalföreningar med verksamhet under året är 56. En ny förening har bildats i Sollefteå efter förarbete av Örnsköldsviksföreningen. Landets första sockersjukeförening, bildad av fröken T. Sandin i Landskrona — förbundets första ordförande — har firat sitt 20-årsjubileum under festliga former. Förbundsordföranden höll högtidstalet och har f. ö. under det gångna året talat i 13 föreningar. I Stockholm och Malmö har föreningarna tillsammans med ABF haft föreläsningsserier om medicinska och sociala problem för diabetiker. Kurserna har varit mycket väl planerade och fått stor publik. Kommunala myndigheter från olika områden — skola, sjukvård, arbetsförmedling och socialvård — har även inbjudits till debatt.

Lokalföreningarna i Göteborg och Malmö har drivit barnkolonier i egna fastigheter i Hällungen och Höllviksnäs och Stockholmsföreningen i upplåten fastighet å Barnens Ö. Inalles har 86 barn beretts 1—2 mån. lång sommarvistelse under tillsyn av läkare och sjuksköterska. Hemställen har också gjorts till socialstyrelsen om högre anslag till diabeteskolonier och anslag till ungdomslägren med medicinsk motivering. Tyvärr har grunderna för anslagen icke ändrats. Både landsting och kommuner ger emellertid anslag till ungdomarna själva i många fall.

Göteborgsföreningen fick ett an-

slag till sin barnkoloniverksamhet från Jerringfonden.

Diabetesundersökningar

Undersökningar i samband med skärmbildning pågår i Kristianstads, Malmöhus, Stockholms och Värmlands län och har avslutats i Jämtlands län. Av hittills erhållna uppgifter framgår, att tendensen är densamma som i Blekinge län med många nyupptäckta fall. Förbundet har gjort en hemställan till Älvsborgs läns landsting att i samband med planerad skärmbildningsundersökning även göra diabetesundersökning. Förhoppningen är att undersökningarna skall fortsätta i alla län och bli kontinuerliga.

Ungdomsverksamhet

Förbundet har även i år för ungdomar i åldern 12—21 år anordnat vinter- och sommarläger i Skattungbyn på Torsmogården. Vinterläger ordnades under två perioder 17—24 februari och 25 februari till den 4 mars. Sommarlägret sträckte sig över 14 dagar under tre perioder, mellan den 16 juni och den 30 juli.

Lägren besöktes av sammanlagt 92 ungdomar uppdelade efter ålder på de olika grupperna, 41 under vinterveckorna och 51 på sommaren. Föreståndare var leg. sjuksköterskan Birgitta Nilée från Kronprinsessan Lovisas Barnsjukhus. Läkare från samma sjukhus — Larsson, Sterky, Persson — har ansvarat för läkarkontrollen.

Vistelsen har visat sig betyda oerhört mycket för den unges möjligheter att få sin sjukdom under

kontroll. 6 ungdomar har tillsammans med läkarteamet efter konditionsträning kunnat åka Vasaloppsspåret. Pojkarna stod under ständig medicinsk uppsikt under loppet. En film spelades in om Vasaloppspeditionen och står till förbundets förfogande.

Efter förhandlingar med ägaren till Torsmogården har det varit möjligt att betydligt förbättra de sanitära anordningarna och få ett bättre värmesystem, vilket styrelsen känner sig tacksam för.

Ett intresse för en liknande lägerverksamhet har visats i Umeå, eventuellt i anslutning till barnsjukhuset där. En nyutexaminerad hushållslärlarinna i Umeå har vidare genom förbundets försorg lyckats få ett stipendium ur Jerringfonden för att vid Kronprinsessan Lovisas Barnsjukhus och på Södersjukhuset studera diabetesdiet och eventuellt få anställning som dietist vid lasarettet. Däremot erhöles inget anslag från Jerringfonden till Torsmogården.

Arbetsplanen

Kongressåret har blivit ett verkligt framgångsår. De vid stämman uppdragna linjerna har följts. Sålunda har en *skrivelse överlämnats till Centrala Rehabiliteringsberedningen*, som utmynnar i krav på följande åtgärder:

- a. kostnadsfria testapparater och testmedel,
- b. kurser för ungdom och andra nyinsjuknade diabetiker för självkontroll, sprutteknik, diet, fotvård och konditionsträning,
- c. kostnadsfri fotvård på sjukhus

för diabetiker och ersättning för
fotvård genom sjukförsäkrin-
gen i öppen vård,

- d. kostnadsfritt spruta och tillbe-
hör för alla nyinsjuknade för
att förhindra att patienten får
sprutor av sämre kvalitet.

Meddelande har erhållits från
*medicinalstyrelsen om den diabe-
tesutredning* som tillsattes i början
av året. Den avses vara färdig i
början av 1963.

Den med stort intresse motsedda
undersökningen av diabetesungdo-
mars möjligheter till utbildning
och anställning i Örebrotrakten av
doktor Brandberg är slutförd. Ut-
redningen har varit föremål för en
diskussion i läkarsällskapet i Borås,
dit även förbundsordföranden in-
bjudits att diskutera.

De nedslående resultaten har
uppfordrat förbundet att *under-
söka praxis vid olika utbildnings-
anstalter och statliga anställnings-
regler* för sockersjuka. Vidare åtgärder kommer att företagas.

Beträffande *kostfrågorna* för
anstaltsboende undersökes dessa
och har redan föranlett en officiell
skrivelse.

Upplysningslitteraturen har
svällt beträffande diabetes. Meda
har utgivit en broschyr med en
särskild presentation av diabetes-
förbundet. Likaså har Thulebola-
gen utgivit en skrift av dr Bo An-
dersson med omnämmande av för-
bundets verksamhet. Dagspressen
ger mycken information om dia-
betesfrågor.

Gåvor och testamenten

Forskningsfonden har fått bety-
dande belopp och har ökat med

över 150.000 kronor under året.
Främst beror det på två donatorer,
som testamenterat vardera 35.000
kronor, nämligen hemmansägare
Johan Jakob Westerberg, Hälsing-
mo, och poststationsföreståndarin-
nan Dagmar Helena Skoog, Göte-
borg. En okänd donator har skänkt
50.000 kronor till speciell forsk-
ning. Hr Stig Olsson, Göteborg,
fortsätter år efter år att ge bidrag
regelbundet. Andra stora poster är
»i stället för blommorbidrag» och
så föreningarnas insamlade medel.
En dam i Stockholm skänkte strax
före jul 2.100 kronor, att delas upp
med 350: — kronor var, till 6 syn-
svaga diabetiska flickor.

Beträffande Stiftelsen Svenska
Diabetesförbundets forskningsfond
och Stiftelsen Svenska Diabetesför-
bundets hjälpfond hänvisas till sär-
skilda årsberättelser för verksam-
hetsåret.

Ekonomi

Samtidigt som forskningsfonden
fått större resurser, har förbundets
medel för övrig verksamhet
krympt oroväckande.

Pappersinsamlingen har sedan
juni månad legat helt nere på
grund av marknadsläget för pap-
per och har för hela året endast
givit ett netto av 4.800: — kronor.
Även varulotterierna har nästan
försvunnit som inkomstkälla, då
enligt en ny praxis lotteritillstånd
endast lämnas lokala organisatio-
ner. Årets netto är 7.423: 97 kro-
nor. För att kompensera de vikan-
de inkomsterna från pappersinsam-
lingen och varulotterierna har för-
beredelser gjorts för utgivande av
ett brevmärke. Ett nytt rikslotteri

har startats, som dock icke avslutas förrän 1963. Jultieinsamlingen har däremot givit rekordresultat med 34.592: 79 kronor.

För övrigt hänvisas till bokslut och specifikationer av omkostnader och medlemsavgifter.

Tidskriften DIABETES

Tidskriften har utkommit med 6 nummer. Upplagan har höjts från 7.000 till 7.400. Nr 5 trycktes i 8.400 exemplar. Tidningen har inspelats på band för blinda diabetiker. Redaktionskommittén består av fru Nancy Eriksson, frk Gunnel Rathsman, hrr G. Engleson och F. Thynell. Redaktör är hr Åke Roos.

Internationellt samarbete

Till ordinarie ombud i Nordiska Diabetikers Samarbetskommitté omvalde riksstämman fru Nancy Eriksson, hr Gunnar Engleson och hr Yngve Stranke med förbundets ombudsman som suppleant. Beträffande IDF:s världskongress 1964 i Toronto, Canada, beslöt riksstämman uppdraga åt styrelsen att, om förbundets ekonomi tillåter, senare utse högst två delegater.

I höstnumret av IDF:s News Bulletin dominerade helt generalsekreterarens rapport om det svenska förbundets kongress och läkarföredragen från den svenska kongressen.

Under sommaren besökte ett trettiotal finska diabetesungdomar Stockholm och mottogs av Stockholmsföreningen och förbundet. Därvid inbjöds till svenskt återbesök.

Ett diabetikerpass på engelska har tryckts för förbundsmedlemmarna vid resor utomlands. — I samband med annat uppdrag har förbundsordföranden besökt Det Norske Hjem for Sukkersyke Barn i Lillaker utanför Oslo och dr Wangs diabetesklinik i Oslo.

Slutord

Uppgifterna för förbundet växer oavbrutet. Intresset från allmänheten är också större, och viljan att ekonomiskt bidra är påtaglig. För stöd och förtroende känner styrelsen stor tacksamhet.

Stockholm den 19 maj 1963

STYRELSEN

AB FRUKTCENTRALEN PERCY F. LUCK HAB

Stor sortering av diabetesartiklar, bl. a. *Konfektyrer, Fruktkonserver, Sylt, Saft, Marmelad, Kex och Glace.*

Finnes speciellt i följande butiker:

FRUKTCENTRALEN

Karlavägen 46 Birger Jarlsgat. 21
Vasagatan 8 Fridhemsplan 18
Vällingby Centrum Farsta Centrum
Jakobsberg Centrum

PERCY F. LUCK

Götgatan 83 Högdalen (Spårv.hus.)

Huvudkontor: Upplandsgat. 81
Telefon: växel 22 55 20

Pröva hur rena naturprodukter i osötat fullkorns- bröd påverkar Er hälsa!

pååls Grovkaka — 100 % fullkorns-
produkt — bakas av rågmjöl, gra-
ham och färsk bryggerijäst. Osötad.

pååls Skärgårdskaka — 100 % full-
kornsprodukt — bakas av rågmjöl,
graham, färsk bryggerijäst och sur-
deg. Osaltad. Osötad.

pååls Grahamskaka är till 100 % en
fullkornsprodukt. Den bakas av **ny-
malen säd** — viktigt om ett bröd
ska få den rätta, fylliga aromen.
Osötad.

Andra osötade brödsorter:

Danskt rågbröd — sammalen råg

Norskt bröd — vetemjöl och rågsikt

Bondelev — vetemjöl, rågmjöl och graham-
mjöl

Grahamstekaka — med russin

Pain-riche — vetemjöl

Barkis — vetemjöl, med vallmofrö

Franskbröd — vetemjöl

Slätfranska — vetemjöl

Rundstycke — vetemjöl, med vallmofrö

**Frasskorpor och Grahamsskorpor helt
utan socker** — med vegetabilisk olja

pååls

— namnet för hälsobröd

BOKSLUT FÖR ÅR 1962

Ingående balansräkning den 1/1 1962

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	322: 37	Obet. forskningsanslag	33.250: —
Postgiro	6.098: 51	Diverse personer	8.718: 71
Banker	188.954: 60	Dispositionskonto	45.049: 81
Diverse personer	3.837: 66	Konvalescenthemsfond	12.000: —
D.S.-lotteri 1960	<u>81.272: 35</u>	Hjälpstiftelsen	30: —
		Forskningsstiftelsen	44.602: 57
		Diabetes	8.393: 65
		Kapitalkonto	
		Saldo 1/1 1961	90.353: 59
		Årets överskott	<u>38.087: 16</u> 128.440: 75
	<u>Kronor 280.485: 49</u>		<u>Kronor 280.485: 49</u>

Vinst- och förlusträkning för år 1962

<i>Utgifter</i>		<i>Inkomster</i>	
Omkostnader:		Pappersinsamlingen	7.645: 55
Kansli- och ombudsman ..	54.387: 54	Avgår 10 % till lokalören.	737: 97
Övriga kostnader enl. spec.	<u>50.018: 94</u>	Pappersinsamlingens netto ..	6.907: 58
		Medlemsavgifter	7.930: 50
		Jultian	28.934: 84
		Räntor	10.665: 26
		Från dispositionskonto	23.270: 05
		D.S.-lotteri	7.342: 87
		Varulotterier	8.763: 03
		Boken fem läkare	1.000: —
		Underskott	<u>9.592: 35</u>
	<u>Kronor 104.406: 48</u>		<u>Kronor 104.406: 48</u>

Utgående balansräkning den 31/12 1962

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	2.927: 97	Obet. forskningsanslag	39.624: 18
Postgiro	53.335: 28	Diverse personer	605: 56
Postgiro	6.336: 27	Dispositionskonto	21.779: 76
Banker	117.290: 81	Lotterier (avsatt överskott) .	1.232: 74
Diverse personer	<u>21.638: 43</u>	Källskatt	2.791: —
		Konvalescenthemsfond	12.000: —
		Diabetes	4.647: 12
		Kapitalkonto	
		Saldo 1/1 1962	128.440: 75
		Underskott för	
		år 1962	<u>9.592: 35</u> 118.848: 40
	<u>Kronor 201.528: 76</u>		<u>Kronor 201.528: 76</u>

SPECIFIKATION AV OMKOSTNADER

	1960	1961	1962
Resor och tillhörande kostnader för följande ändamål:			
Riksstämman	4.935: 64		7.941: 03
Styrelsesammanträden	4.102: 50	4.631: —	4.841: 30
Arbetsutskottets sammanträden	310: 94	230: 17	256: 34
Läkarrådet	395: 50	968: 50	
Ombudsman	2.263: 70	1.435: 70	812: —
Styr.-led. m. fl. till lokalför:s m. m. sammantr.	415: 80	803: 20	369: 50
Nordiska samarbetskommitténs kongress		547: 40	
Int. Diabetes Federation's kongress i Genève		5.811: —	
Diverse	105: 80	50: —	100: 75
	12.529: 88	14.476: 97	14.320: 92
Kansli och ombudsman	28.686: 56	43.027: 96	54.387: 54
Träningsläger för Vasalopp		4.000: —	
Ferievistelse Skattungbyn		8.244: 80	22.260: 05
Diverse understöd			410: —
Kostnader för utländska gäster			1.341: 45
Bildande av lokalföreningar	629: 76	282: 60	
Styrelsearvoden	3.000: —	3.000: —	2.545: 88
Revision och siffergranskning	225: —	75: —	375: —
Garantiförsäkring av kassaförvaltare	107: —	107: —	107: —
Duplicering, skrivarbete, kontorsmateriel	157: 37	317: 80	562: 30
Porto, telefonsamtal, transporter	68: 25	384: 65	324: 85
Hyllningar, blommor, kransar, telegram	50: —	32: 34	99: —
Årsavgift till International Diabetes Federation	896: 89		1.819: 93
Trycksaker, böcker, tidningar, foto, översättn.	313: 56	369: 10	1.665: 93
Kostnader för Jultian	2.446: 65	2.778: 03	3.537: 93
Pressurklipp	362: 85	392: 70	398: 40
Kostnader för lotterier	440: —	81: 40	
Böcker för försäljning	61: 98		
Normalstadgar, 15.000 ex.		350: —	
Identitetskort, 20.000 ex.		666: 88	208: 54
Cirkulär till taxeringsnämnder, 10.000 ex.		541: 83	
Färgkopia av norsk upplysningsfilm		1.139: 20	
Talboksinspelning av »Diabetes»		1.789: 80	
Diverse	129: 30	272: —	97: 76
	50.105: 05	82.330: 06	104.462: 48
Avgår: Inbetalningar för medlemskort	98: —	84: —	56: —
<i>Summa omkostnader Kronor</i>	50.007: 05	82.246: 06	104.406: 48

MEDLEMSAVGIFTER FÖR ÅR 1962

Alingsås	—:—	Strandabygden	—:—
Arvika	—:—	Sundsvall	82:50
Avesta	—:—	Säffle	15:—
Boden	37:50	Söderhamn	82:50
Borlänge	67:50	Södertälje	186:—
Borås	121:50	Tranås ³⁾	—:—
Eksjö ¹⁾	—:—	Trelleborg	57:—
Eskilstuna	166:50	Trollhättan	154:50
Falun	45:—	Uddevalla ⁴⁾	106:50
Göteborg	777:—	Umeå	120:—
Gävle	151:50	Uppsala	141:—
	+ 162:—	Västervik	156:—
Hallstahammar	69:—	Västerås	120:—
Halmstad	133:50	Växjö	—:—
Hedemora	90:—	Ätvidaberg	22:50
Hudiksvall	24:—	Ängelholm	—:—
Hälsingborg	202:50	Örebro	256:50
Härnösand	88:50	Örnsköldsvik	297:—
Hässleholm	—:—	» ⁵⁾	340:50
Höganäs	34:50	Österlen	91:50
Jönköping	109:50	Östersund	102:—
Kalmar	102:—		7.870:50
Karlskoga	103:50		
Karlskrona	408:—		
Karlstad	—:—	²⁾	
Katrineholm	135:—	+ Kiruna, 1961	48:—
Kiruna ²⁾	48:—	+ Stockholm Obs = års-	
Kristianstad	111:—	avgift till föreningen	12:—
Kristinehamn	84:—		Enl. kassaboken kronor 7.930:50
Landskrona	204:—		
Linköping	201:—		
Ludvika	—:—	¹⁾ Eksjö 85:50. ³⁾ Tranås 48:50.	
Malmö	384:—	⁴⁾ Uddevalla + 1:50. Dessa ink.	
Norrköping	121:50	å postgiro 50 07 75	
Nyköping	108:—		
Sala	—:—	För år 1961 Härnösand 79:50	
Sandviken	114:—	samt Skellefteå 186:— icke upp-	
Skellefteå	199:50	tagna f.å. då de ink. å postgiro	
Sollefteå	Ny	50 07 75.	
Stockholm	936:—	⁵⁾ Avser 1963.	

TIDSKRIFTEN DIABETES

Bokslut för år 1962

INGÅENDE BALANS KONTO

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	77: —	Diverse personer	4.192: 85
Postgiro	1.459: 74	Prenumeration 1962	206: 50
Bank	3.741: 96	Kapitalkonto	
Sv. Diabetesförbundet	8.393: 65	Saldo 1/1 1961 10.942: 07	
Diverse personer	6.082: —	Årets överskott 4.412: 93	15.355: —
<u>Kronor</u>	<u>19.754: 35</u>	<u>Kronor</u>	<u>19.754: 35</u>

VINST- OCH FÖRLUST KONTO

<i>Utgifter</i>		<i>Inkomster</i>	
Tryckerikostnader	10.712: 50	Personlig prenumeration ..	5.528: 07
Klichéer	752: —	Föreningsprenumeration ...	17.231: 25
Löner och arvoden	10.171: 30	Lösnummerförsäljning	44: 90
Diverse omkostnader	5.885: 06	Annonser	11.193: 25
Rabatter	37: 84	Räntor	61: 20
Årets överskott	6.499: 97		
<u>Kronor</u>	<u>34.058: 67</u>	<u>Kronor</u>	<u>34.058: 67</u>

UTGÅENDE BALANS KONTO

<i>Tillgångar</i>		<i>Skulder</i>	
Kassa	684: —	Sv. Diabetesförb.	1.689: 15
Postgiro	3.190: 34	Kapitalkonto	
Bank	4.245: 16	Saldo 1/1 1962 15.355: —	
Div. personer	15.424: 62	Årets överskott 6.499: 97	21.854: 97
<u>Kronor</u>	<u>23.544: 12</u>	<u>Kronor</u>	<u>23.544: 12</u>

STIFTELSEN SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS FORSKNINGSFOND

Styrelsens årsberättelse för verksamhetsåret 1962

Styrelsen — bestående av samma personer som utgör Svenska Diabetesförbundets styrelse — har varit: Nancy Eriksson, ordf., hrr A. Lokén, kassaförvaltare, L. Hammarström, sekr., frk G. Rathsman, hrr W. Järild, G. Engleson, E. Hultqvist, K.-E. Johansson, E. Nycander, R. Olsson, Y. Stranke och L. Westlund. Suppleanter har varit: fru S. Andersson, fru K. Swärling, hrr J Frisk, R. Carlsson och H. Rubinstein.

Styrelsen har under året avhållit två sammanträden. Vid sammanträdet den 8 april 1962 beslöt styrelsen — efter att ha inhämtat yttrande från Läkarrådet över in-

komna ansökningar — utdela 75.000: — kronor enligt bifogade förteckning (bil. a).

Vid sitt sammanträde den 23 september 1962 beslöt styrelsen att ställa anslag till förfogande för vetenskaplig forskning intill ett belopp av kronor 75.000: — och att kungöra detta genom annonsering.

Beträffande stiftelsens ekonomi hänvisas till bifogade sammandrag (bil. b) av stiftelsens räkenskaper. Inkomster och utgifter från forskningsfondens instiftande år 1953 till den 31 december 1962 framgår av bifogade sammanställning (bilaga c).

Stockholm den 19 maj 1963

STYRELSEN

DIABETES OCH ...

Forts. från sidan 3

ning av tandvårdsförsäkringen borde diabetikernas tandvård uppmärksammas i första hand. Tandlossningsskadorna borde redan nu behandlas helt kostnadsfritt. Om man icke är beredd att inom en nära framtid ta hela tandvårdsreformen, borde diabetikerna få gå i förtur med en ersättning för tandläkarbesök. Skälen för detta är inte bara, att diabetikerna kan få stora tandläkarkostnader utan att tandvården för en diabetiker är så vik-

tig, att den på allt sätt bör stimuleras.

En liten synpunkt till skulle jag vilja komma med. De unga diabetikerna kommer i mindre utsträckning än andra att få sina tänder omskötta under exercisen eller i samband med en graviditet. Förmånen för diabetikerna — fri eller delvis ersatt tandläkarvård — är därför icke större än den de flesta andra ungdomar har. Men den är angelägnare.

Nancy Eriksson

FÖRTECKNING ÖVER ANSLAG

för vetenskaplig forskning, utdelade vid sammanträde med styrelsen för
Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond
den 8 april 1962

<i>Lennart Angervall och medarb., Göteborg .</i>	5.000: —	Undersökning och studier av mag- säckens funktion och histopato- logi vid diabetes mellitus.
<i>B. Arner och med arb., Lund .....</i>	5.000: —	Cirkulatoriska och hormonella re- aktioner vid variationer i blodsoc- kerhalten.
<i>Erol Cerasi, Stockholm</i>	10.000: —	Insulinaktivitet i plasma.
<i>A. W. Eriksson, Hel- singfors .....</i>	5.000: —	Sockersjukans frekvens och ärft- lighet på Åland.
<i>C. G. Herdenstam, Stockholm .....</i>	8.000: —	Forts. in vitro-studier av glykos- omsättningen vid diabetes.
<i>Gösta Hultquist och medarb., Uppsala ..</i>	4.500: —	Studie över kemiskt och histoke- miskt påvisande av insulin och glukagon med immunologisk me- todik.
<i>G. Johnsson och med- arb., Göteborg ....</i>	3.500: —	Studier av effekten av glykos på handgenomblödningen hos homo under olika betingelser.
<i>Yngve Larsson och med- arb., Stockholm ...</i>	9.000: —	Undersökning av förändringar i blodlipider och -ketoner i sam- band med fysiskt arb. (fjällvist.) hos unga diabetiker.
<i>Erik Linnér, Göteborg</i>	6.000: —	Undersökning över experimentella förändringar i näthinnans kärl.
<i>N.-O. Lunell, Stock- holm .....</i>	9.000: —	Tidigdiagnos av diabetes hos kvin- nor.
<i>René Vejlsgaard, Köpenhamn .....</i>	5.000: —	Der ønsker en undersøgelse af fore- komsten af bakteriuri, bedømt ved kvantitativ bakt.tælling, hos pat. med kort og lang diab. svarighed, og i et kontrolmater. Det ønskes desuden belyst om der måtte være en sammenhæng mell. urinvejsinf. og sendiabetisk karl-lidelse.
<i>Jan Östman, Stockholm</i>	5.000: —	Fettomsättning vid diabetes melli- tus.
	75.000: —	

**Sammandrag av Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfonds
räkenskaper för räkenskapsåret 1962**

Tillgångar den 1 januari 1962

Innestående i banker	109.293: 98
» hos Svenska Diabetesförbundet	44.602: 57

Inkomster under år 1962

Bidrag från lokalföreningar	33.252: 50	
Bidrag från enskilda personer:		
Stig Olsson	800: —	
Bergmans stärbhus	1.000: —	
T. Petterssons minne	1.148: —	
Övriga	245: —	3.193: —
Testamenten J. J. Westerberg	32.274: 82	
Dagmar Skoog	40.275: 70	72.550: 52
Donation Anonym givare	50.000: —	
I stället för blommor vid avlidnas bårar	7.455: —	
Diverse	924: 20	
Räntor	5.820: 12	
Överskott på D.S.-lotteri 1960	60.648: 27	233.843: 61
		387.740: 16

Utgifter under år 1962

Utdelade forskningsanslag 8/4 1962	75.000: —	
Avgår återbetalt anslag	1.050: 13	
		73.949: 87
Omkostnader		
Läkarrådet	1.363: —	
Vasaloppets näringslab.	3.600: —	78.912: 87
Kapitalbehållning den 31/12 1962		Kronor 308.827: 29

Tillgångar den 31 december 1962

Innestående i banker	Kronor 308.827: 29
----------------------------	--------------------

Sammanställning av inkomster och utgifter från forskningsfondens
instiftande år 1953 till den 31/12 1962

Inkomster

Bidrag från lokalföreningarna		Trpt 73.570: 89	
Alingsås	653: 28	Kullabygden	1.500: —
Arvika	1.700: —	Landskrona	5.000: —
Boden	900: —	Linköping	9.600: —
Bohuslän	100: —	Ludvika	150: —
Borlänge	2.000: —	Nyköping	324: —
Borås	400: —	Sandviken	600: —
Eksjö	200: —	Simrishamn	400: —
Eskilstuna	3.600: —	Skellefteå	2.397: —
Falun	1.000: —	Stockholm	6.672: 09
Gävle	3.205: 11	Sundsvall	700: —
Göteborg	4.947: 50	Södertälje	2.750: —
Hallstahammar	1.750: —	Tjustbygden	700: —
Halmstad	1.750: —	Trelleborg	155: —
Hedemora	3.500: —	Trollhättan	2.800: —
Hälsingborg	7.350: —	Uddevalla	8.100: —
Härnösand	300: —	Umeå	200: —
Hässleholm	100: —	Uppsala	10.276: 28
Jönköping	1.800: —	Värnamo	524: —
Kalmar	1.000: —	Västervik	1.420: —
Karlskoga	4.090: —	Västerås	1.600: —
Karlskrona	19.200: —	Växjö	500: —
Katrineholm	3.750: —	Ämål	400: —
Kiruna	1.000: —	Ängermanland, norra	100: —
Kristianstad	2.500: —	Ätvidaberg	175: —
Kristinehamn	6.775: —	Örebro	6.600: —
	Trpt 73.570: 89	Örnsköldsvik	354: 48
			137.568: 74
Enskilda personer			17.997: —
Testamenten: Augusta Ramström			8.430: 58
Ingrid Landberg			78.114: 13
Mary Ludwig			10.000: —
Alvar Persson			5.494: 81
Johan Jacob Westerberg			32.274: 82
Dagmar Skoog			40.275: 70
Donation: Anonym givare			50.000: —
Pensionerade statstjänstemäns riksförbund			700: —
I stället för blommor vid avlidnas bårar			29.615: 44
Räntor			22.715: 69
Överfört från Svenska Diabetesförbundets kapital			
År 1952/53		15.000: —	
» 1954/55		20.000: —	35.000: —
Diabeteslotteriet 1957		47.000: —	
» 1958		15.000: —	
» 1960		60.648: 27	122.648: 27
Varulotterier			74.050: 92
Diverse			5.270: 53
		Summa inkomster	670.156: 83

<i>Utgifter</i>		
Anslag: Forskningsanslag 1955—58		67.631: 75
12 forskare maj 1959		74.920: —
13 forskare april 1960		52.985: —
17 forskare mars 1961		75.000: —
12 forskare april 1962		75.000: —
Resebidrag till 13 läkare till IDF:s kongress i Genève		13.000: —
Kostnader för läkarrådet 1962	1.363: —	
» » näringslab. 1962	3.600: —	4.963: —
		363.499: 75
Avgår återbet. forskningsanslag		2.944: 86
		360.554: 89
Annonser m. fl. kostnader	774: 45	361.329: 34
<i>Stiftelsens behållning 31/12 1962</i>		<i>Kronor 308.827: 29</i>

STIFTELSEN SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS HJÄLPFOND

Styrelsens verksamhetsberättelse för år 1962

Styrelsen har bestått av följande personer: Fru Nancy Eriksson, ordf., hrr L. Hammarström, sekr., A. Lokén, kassaförv., frk G. Rathsmann, och hr W. Järild. Suppleanter har varit fru K. Swärling och hr J. Frisk.

understöd åt 6 personer. Bidrag har exempelvis lämnats för inköp av bandspelare, invalidstol, moped och liknande ändamål.

Beträffande Stiftelsens ekonomi hänvisas till bifogade sammandrag av räkenskaperna för året.

Stiftelsen har under året lämnat

Stockholm den 19 maj 1963

STYRELSEN

Sammandrag av Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets hjälpfonds räkenskaper för år 1962

Kapitalbehållning den 1/1 1962	10.282: 40
Bidrag 1/1—31/12 1962:	
Föreningar	
Karlskoga	300: —
Norrköping	50: —
Stockholm	1.000: —
Örebro	500: —
Enskilda personer	430: —
	2.280: —
Från dispositionskonto	410: —
Räntor	451: 86
	13.424: 26
Utdelade bidrag till 6 personer	1.540: —
	11.884: 26
<i>Kapitalbehållning den 31/12 1962</i> <i>Kronor</i>	
<i>Tillgångar den 31/12 1962</i>	
Innestående på bank	Kronor 11.884: 26

**sylta, safta och baka med kalorifria
Strö-Sacketter - lika sött - lika gott!**

Ni kan välja i ett komplett sortiment sötningsmedel:

Bit-Sacketter som säljs i Fickförpackning 100 st., Hushållsförpackning 300 st., och Ekonomiförpackning 1.000 st.

Strö-Sacketter i behändig ströare om 30 g och nu i Ekonomiförpackning om 150 g.

Dropp-Sacketter i praktisk glasflaska.

Bit-Sacketter®

Skandinaviens mest köpta kalorifria sötningsmedel

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1922. Den första produktionen har allt sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har alltid anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Ett preparat är beredd av rent, kristalliniskt insulin framställt i Vitrums moderna fabrik i

Vitru

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248855